

The Danish National Forum for Data Management

Deff

Danmarks Elektroniske
Fag- og Forskningsbibliotek

UNIVERSITY OF
COPENHAGEN

AARHUS
UNIVERSITY

Technical University
of Denmark

Copenhagen
Business School
HANDLSHØJSKOLEN

RUC Roskilde Universitet

Nyt eLæringskursus i Research Data Management

– Formidling af grundprincipper i forskernes perspektiv

Med afsæt i det nationale Data Management Forums aktivitet omkring udviklingen af skalerbare læringsforløb samt læringsmål i data management for Ph.d.-studerende, var en af konklusionerne i rapporten "Anbefalinger til Udvikling af et Blended Learning-forløb", at der bør sikres en national for tiltag indenfor DM-undervisning, således at Ph.d.-studerende sikres en sammenlignelig uddannelse i datamanagement.

Af *Katrine Flindt Holmstrand*,
kafh@dtu.dk

Hermed opfordret kastede DTU Bibliotek sig ud i en aktivitetsbeskrivelse om udvikling af et eLæringskursus i grundlæggende forskningsdata management (RDM). Dette blev godkendt og finansieret af det Nationale Forskningsdata Forum, der er støttet af DEFF og organiseret under DeiC.

Visionen fra det nationale RDM Forum var at skabe et eLæringskursus som en introducerende tilgang til Research Data management. Dette kursus skulle være frit tilgængeligt og åbent til download, deling og fremtidig genanvendelse i nye former.

Helt grundlæggende skulle kurset danne et solidt grundlag for udvikling af uddybende og specialiserede moduler inden for RDM, og kursets målgruppe blev defineret til at være primært Ph.d.-studerende. Dog skulle også forskere og forskningssupportmedarbejdere have noget ud af at tage kurset.

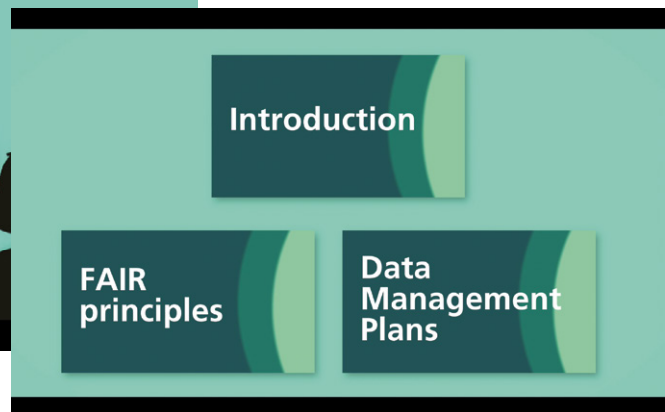
Visionen for kurset

Tanken bag kurset var, at modtageren grundlæggende og præcist skal forstå - Hvad, Hvordan og Hvorfor - forskere vil have glæde af god Data management for forskningsdata. Visionen var at formidle relevante og grundlæggende

termer og værktøjer inddelt under temaerne:

Introduktion, FAIR principperne og Data management planer.

Kurset var ment som et tillæg til lokalt forankret undervisningsforløb, fx som forberedelse før uddybende kurser, eller for at sætte rammerne inden konferencer og præsentationer i Open Science og RDM. Kurset er dog så informativt, at det godt kan bruges uden yderligere træning, og ønsket er, at uddannelsesinstitutionerne vil gøre det obligatorisk for alle, der arbejder med forskning.

Formidling af modulerne

På DTU Bibliotek gennemførte vi i 2017, heldags undervisningsforløb af forskere i RDM. Dette som et led i DTU's Responsible Conduct of Research-uddannelse. Det var vores opfattelse at forskernes grundviden om RDM, var meget varieret.

Hvor nogle aldrig havde hørt om RDM før, var der andre, der havde arbejdet med det i mange år. Dette vanskeliggjorde vores opgave med at holde undervisningen relevant og vedkommende for alle. For os havde det været ideelt, hvis vi havde haft en grundlæggende, relativt kort, indføring i RDM som vi åbent kunne tilbyde kursusdeltagerne.

Vi blev ofte mødt af spørgsmålet om, hvorfor det kan betale sig at bruge tid på RDM, når tiden er knap nok til forskningen i sig selv. Hvorfor dog lave data management planer? Og hvad betyder publicering af data, når vi nu allerede udgiver videnskabelige artikler?

I RDM E-læringskurset får brugeren de helt generelle svar på netop disse spørgsmål. RDM er en helt fundamental søjle i Open Science frameworket, og den udfordring og de muligheder skal vi gribe nu, så vi

kan være medspillere i udviklingen – forskningsdata skal struktureres og indekseres. Det skal beskrives og det skal, om muligt, være formidlet i et højt niveau af åbenhed.

Vi udviklede kurset over et år, i tæt samarbejde med COBL, Centre for Online and Blended Learning, Københavns Universitet, der stod for design og produktion.

Efter en udfordrende, lærerig og sjov proces lykkedes det projektgruppen at lancere kurset i midten af februar 2019.

Vores ønske var at lave en engageret, dynamisk og let tilgængelig indføring i RDM, og vi håber, at vi som et minimum er lykkedes med at gøre de grundlæggende principper i RDM forståelige.

Hvordan blev det så modtaget?

Responserne på kurset har været overvældende. Ca. 1500 besøgene den første måned. Der er ikke helt så mange, der har gennemført modulerne, men tydeligvis er der en interesse for projektet.

Til vores glædelige overraskelse er kurset blevet featured i Europæiske organisation OpenAire og i EIFLs nyhedsbreve.

Det Italienske universitet L'università de Torino er ved at oversætte modulerne til italiensk, så vi i løbet af de næste par måneder også vil se en udbredelse på forskellige italienske universiteter. Vi håber, og forventer, at kurset bliver en del af OSMOOC og, at den Norske NeIC vil optage kurset i deres RDM trænings toolbox.

På de danske forskningsinstitutioner ser vi også gerne, at der vil blive gjort en ekstra indsats for at promovere kurset mod Ph.d.-studerende og forskere. Det er vores ønske, at kurset lægges i de enkelte universiteters egne LMS systemer, og at det bliver obligatorisk for Ph.d. studerende at tage kurset.

Prøv selv at tage kurset, og hjælp os med at formidle det gratis og samtidig åbne ressourcer til forskere og ledelsen på jeres institutioner.

Vi håber, det er nyttigt og informativt.

Se og download modulerne:
<https://vidensportal.deic.dk/RDMElearn/>

Kursets indhold

Modul 1: Introduktion

Læringsmål: - Når en bruger er færdig med modulet kan hun:

- Forstå vigtigheden af god forskningsdatamanagement
- Identificere forskellige typer af forskningsdata inden for forskellige fagdiscipliner
- Gennemskue de opgaver, der er i management af data (RDM) ud fra forskningsprojektets livscyklus
- Vide hvem, der er de afgørende interessenter inden for RDM og, hvordan disse kan påvirke din forskning

Modul 2: FAIR Principperne

Læringsmål: - Når en bruger er færdig med modulet kan han:

- Genkende de grundelementer, der kan gøre egne forskningsdata Findable, Accessible, Interoperable and Reusable
- Forstå hvordan disse elementer bruges inden for de forskellige forskningsdiscipliner og i de forskellige forskningsworkflows
- Forstå forskellen mellem FAIR data og Open data

Modul 3: Data Management Planer

Læringsmål: - Når en bruger er færdig med modulet kan hun:

- Forstå værdien af at lave data management planer for sin egen forskning
- Se udfordringer i et forskningsprojekt i relation til forskningsdata management
- Identificere de fonde, der kræver en DMP og ved, hvordan man adresserer RDM korrekt, således, at man kan øge sine muligheder for funding
- Vide, hvordan man konkret laver en DMP, med hvilke værktøjer og, hvilke emner en DMP skal dække

MERE INFORMATION:

I løbet af 2018 blev tre moduler i RDM udviklet af en projektgruppe ledet af DTU bibliotek, med deltagelse fra KU-Sund, KB, AUL, AAUL, CBS, SDU, RUB, og Rigsarkivet. Kurset blev udviklet i samarbejde med KUs Center for online and blended learning COBL.

Læs om aktiviteter under det Nationale forskningsdata Forum
<https://vidensportal.deic.dk/en/node/576> og se rapporten
"Anbefalinger til Udvikling af et Blended Learning-forløb

<https://www.deic.dk/sites/default/files/uploads/PDF/Anbefalinger%20til%20Udvikling%20af%20et%20blended%20learning-forl%C3%B8b.pdf>

Læs mere om DeIC og det national Forum for forskningsdata management: https://www.deic.dk/datamanagement/DM_forum

Læs mere om datamanagement i et Dansk perspektiv
<https://www.deic.dk/da/datamanagement>

Open Science MOOC (OSMOOC): <https://opensciencemooc.eu/>

EIFL - Electronic Information for Libraries

OpenAire – Open Science In Europe,
in support of the European Commission
<https://www.openaire.eu/rdm-elearning-and-fair-data-software-things-top-10>